

HRVATSKI SABOR

Klub zastupnika Hrvatskih suverenista

Zagreb, 30. lipnja 2021.g.

ŽELJKO SAČIĆ, zastupnik

HRVATSKI SABOR

n/r gospodin Gordan Jandroković, predsjednik

Predmet: Amandmani na Konačnom prijedlogu zakona o civilnim stradalnicima iz Domovinskog rata, P.Z. br. 92

Na temelju članka 196. Poslovnika Hrvatskoga sabora na Konačnom prijedlogu zakona o civilnim stradalnicima iz Domovinskog rata, drugo čitanje, P.Z. br. 92 podnosim slijedeće

AMANDMANE

AMADMAN I

Na članak 2.

U članku 2. mijenja se stavak 2. koji glasi:

„Iznimno od stavka 1. ovog članka, državljani Republike Hrvatske koji imaju strano državljanstvo mogu ostvariti prava prema ovom Zakonu:

1. ako su u trenutku stradavanja imali prebivalište na teritoriju Republike Hrvatske, odnosno ako je osoba iza koje podnose zahtjev za ostvarivanje prava prema ovom Zakonu u trenutku stradavanja imala prebivalište na teritoriju Republike Hrvatske.
2. ako ih ne ostvaruju od druge države čiji su državljani ili od države na čijem području imaju prebivalište u trenutku podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava prema ovome Zakonu .”

Obrazloženje

Smatramo da je potrebno ugraditi ovu izmjenu, kako bi se primjereno, restriktivno, racionalno te utemeljeno ostvarivala i izvršavala prava na temelju prijedloga ovog Zakona za njegove korisnike - državljane Republike Hrvatske. Dakle, ne i prema strancima, osim iznimno, prema državljanima Republike Hrvatske koji imaju i strano državljanstvo (u skladu sa opisanim uvjetima) ako su u trenutku stradavanja imali prebivalište na području Republike Hrvatske. Ovako predloženi (restriktivniji) pravno politički pristup primjene odredbi ovog Zakona (uz isključenje korisnika - stranaca sa privremenim ili povremenim boravištem na području okupiranog dijela Republike Hrvatske u vrijeme stradavanja) nameće nam, između ostalog i uvjet sigurnog, pouzdanog utvrđivanja činjeničnog stanja (uz korištenje relevantnih, prihvatljivih i vjerodostojnih dokaza) s tim u svezi. Naime, sa postojećim, Predlagateljevim predloženim zakonskim rješenjem, potpuno se ugrožava potreba vjerodostojnog dokazivanja svih relevantnih činjenica i svih okolnosti u vezi ostvarivanja predviđenih prava. Stoga, predložena zakonska rješenja u bitnome bi i potpuno nepotrebno, nepravedno te nepovratno štetno narušila temeljna načela dokaznog postupka u našem pravnom poretku, ali i temeljne postulate u vezi trošenja naših proračunskih sredstava. A sve to, uz nedopustivo šire i štetne pravne implikacije, čak i izvjesne diskriminacije, povrede naših temeljnih ustavnih načela o ravnopravnosti i jednakosti svih naših građana pred našim Ustavom i zakonima (npr. hrvatskih branitelja, njihovih obitelji, umirovljenika, socijalno ugroženih, invalida rada, obitelji umrlih hrvatskih branitelja, logoraša srpskih koncentracijskih logora, obitelji hrvatskih branitelja koji su počinili suicid, maloljetnih hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji, i dr.) u odnosu na sada (preširoko) predložene adresate, buduće korisnike različitih prava predviđenih ovim zakonskim prijedlogom. Kako vidimo, čak i za – strance sa privremenim boravištem u vrijeme stradavanja na okupiranom području Republike Hrvatske, kojima bi se isplaćivala tzv. NAKNADA ZA STRADAVANJE U RATU? Sve te strane osobe, ukoliko su tada stradale na okupiranom području naše države (u skladu sa opisanim uvjetima) bile su NEDVOJBENO I ISKLJUČIVO kolateralne žrtve velikosrpske agresije na Republiku Hrvatsku. Slijedom toga, prema njima se u budućnosti može razmotriti prijedlog za dodjelu određenih nadoknada i obeštećenja (ukoliko ostvaruju sve potrebite uvjete za to) na teret proračunskih sredstava pravnih slijednica velikosrpskog agresora. Odnosno, u sklopu sveobuhvatnog programa ratne reparacije, bolje rečeno isplate prouzročene ratne štete Republici Hrvatskoj od pravnih slijednika velikosrpskog agresora. Prije svih, od Republike Srbije, koja do sada to nije učinila, unatoč egzaktnim međunarodnopravnim obvezama, proizašlim iz međunarodnih sudskih te izvansudskih institucija i preuzetih međunarodnih ugovornih obveza.

AMADMAN II

Na članak 5.

U članku 5. stavak 1. dodaje se točka 4. koja glasi:

„osobe koje su na protuustavan odnosno nezakoniti način, kroz svoje političko djelovanje doprinosile funkcioniranju “civilne” vlasti (predstavničke, izvršne, sudbene), na svim razinama u tzv. SAO Krajini, a potom i u tzv. Republici Srpska Krajina - te su tako i poticali, organizirali, provodili “referendumsko”, protuustavno i nasilno izdvajanje okupiranih dijelova Republike Hrvatske i njihovo pripajanje Republici Srbiji i Jugoslaviji, kao ni članovi njihovih obitelji temeljem njihova stradavanja.”

U članku 5. mijenja se stavak 2., koji glasi:

„Statuse i prava utvrđena ovim Zakonom ne mogu ostvariti ni osobe koje su se same ranile radi izbjegavanja vojne obveze, osim osoba za koje je nedvojbeno utvrđeno i dokazano da su to učinile kako bi izbjegle vojnu obvezu služenja pripadnicima, pomagačima ili suradnicima neprijateljskih vojnih i paravojnih postrojbi koji su sudjelovali u oružanoj agresiji na Republiku Hrvatsku.“

Obrazloženje

Smatramo da je apsolutno nužno ugraditi s točkom 4. dopune sadržaja odredbe kako bi se nedvojbeno jasno, nedvosmisleno osigurala provedba i oživotvorila temeljna načela, vrednote na kojima počiva (treba počivati) ovaj Zakon, a koja su sadržana u deklaratornom opisu njegova članka prvog. Naime, ovom interpolacijom predložene odredbe efektivno se osigurava, bolje rečeno, zabranjuje, da nitko nikad ne ostvaruje prava iz ovog Zakona, ako je na (tada) okupiranom području RH, pridonosio pravno političkom funkcioniranju fašističke i marionetske tvorevine tzv. SAO Krajine (koja je počela funkcionirati od 21.09.1990.g., a “svečano je proglašena” 19.12.1991.) te i tzv. Republike Srpske Krajine (koja je proglašena 31.05.1991.g.). Dakle, ako je bio pripadnik, odnosno čelnik tadašnje njihove “civilne” vlasti ili neke dokazano protuhrvatske političke udruge, društvene političke organizacije, odnosno već tada zabranjene političke stranke “Srpska demokratska stranaka” – SDS. Te je u sklopu provođenja toga protuhrvatskog protuustavnog političkog programa provodio agresivnu velikosrpsku politiku, sa ciljem nasilnog, protuzakonitog rušenja Ustavom RH definiranog poretka, demokratski izabrane vlasti Republike Hrvatske, odnosno poticanja i provođenja komadanja, cijepanja državnog teritorija Republike Hrvatske. I to, provođenjem protuustavnog, nezakonitog “referenduma” o odcjepljenju već tada okupiranih dijelova RH u okviru tzv. SAO Krajine, Republike Srpske Krajine i pripajanja – “prisajedinjenja” tog (privremeno okupiranog)

hrvatskog državnog područja - Republici Srbiji i Jugoslaviji. Taj "referendum" je, kako znamo, proveden na tada okupiranom području Republike Hrvatske, 12.05.1991. godine, sa ovim "referendumskim" pitanjem: Dali ste za prisajedinjenje SAO Krajine Republici Srbiji i da Krajina ostane u Jugoslaviji sa Srbijom, Crnom Gorom i drugima koji žele da očuvaju Jugoslaviju". (Odaziv građana na ovaj "referendum" je, prema tamošnjim izvorima, bio preko 95% tadašnjeg stanovništva tzv. SAO Krajine, a više od 90 % njih je glasovalo za "prisajedinjenje" Krajine Republici Srbiji i njen ostanak u Jugoslaviji, što je, nedugo potom, i potvrdila Skupština Krajine, donijevši "Odluku" da je "teritorij Krajine sastavni dio Srbije".) Također, podsjećamo da je ovom Referendumu" prethodio (na inicijativu i u organizaciji pobunjeničkog Srpskog nacionalnog vijeća) i "Referendum" o srpskoj autonomiji na području Republike Hrvatske koji se također nelegalno i protuustavno proveo na već tada okupiranom području Republike Hrvatske, dana 19.08.1990. godine. Na temelju "rezultata" tog "Referenduma", Srpsko nacionalnu vijeće je 19.12. 1990.g. "svečano proglasilo" tzv. Srpsku autonomnu oblast Krajina, na čelu s Milanom Babićem.

Dakle, na ovaj način, prijedlogom ovog amandmana, isključuju se od konzumiranja ovih stradalničkih prava i naknada - sve osobe koje su provodile protuustavnu rušilačku, protudržavnu djelatnost, i to kao predstavnici tadašnje "civilne" (nevojne ili paravojne) "naoružane" političke, izvršne, zakonodavne, predstavničke ili sudbene (druge javne) vlasti u toj fašističkoj, okupatorskoj protuhrvatskoj tvorevini tzv. SAO Krajini, odnosno Republici Srpskoj Krajini. Stoga, naša je namjera da svatko tko je neposredno ili posredno pružao oružani otpor, ali i "naoružano", politički, (kako vidimo i "referendumski") kreirao, te provodio protuustavnu, rušilačku nasilnu velikosrpsku, secesionističku protuhrvatsku politiku, sa ciljem podrivanja i uništenja neovisne, demokratske, suverene, slobodne države, Republike Hrvatske - ne smije se koristiti blagodatima ovog Zakona, na teret hrvatskih ljudi i proračunskih sredstava Republike Hrvatske. Takvim osobama (iako bili i državljani RH) Republika Hrvatska ne smije, niti ne treba isplaćivati nikakvu NAKNADU ZA STRADAVANJE U RATU, jer bi to bilo duboko u neskladu s načelom univerzalne pravednosti, odnosno protivno temeljnim načelima Ustava Republike Hrvatske.

Izmjene stavaka 2., su nužne kako bi se honorirala, odnosno kako se ne bi zaboravila specifična žrtva ljudi koji su i na ovaj, po život opasan način (samoranjavanjem) pružali otpor velikosrpskom agresoru i okupatoru, izbjegavajući uzeti oružje u ruke u velikosrpskoj pobuni protiv hrvatskog naroda i novo uspostavljene demokratske i neovisne države Hrvatske.

AMADMAN III

Na članak 9.

U članku 9. stavak 1. mijenja se točka a., koja glasi:

„uslijed zatočenja u logoru, zatvoru ili drugom neprijateljskom objektu od strane pripadnika, pomagača, suradnika neprijateljskih vojnih i paravojnih formacija u razdoblju od 17. kolovoza 1990. do 30. lipnja 1996.“

U članku 9. stavak 1. mijenja se točka c., koja glasi:

„od eksplozije minsko-eksplozivnih sredstava zaostalih nakon završetka ratnih operacija u Domovinskom ratu.“

U članku 9. stavak 1. briše se točka d.

Obrazloženje

Prijedlog izmjene članka 9. stavak 1., točke a., nužan je zbog potpuno neodređenog značenja, dozvoljava paušalno i preširoko tumačenje za primjenu sadržaja predloženih zakonskih odredbi, (zanemarujući važeće odredbe našeg Kaznenog i Građanskog prava) a samim tim stvara povoljne uvjete, čak i za potencijalne nekontrolirane zlouporabe (predloženim Zakonom) predviđenih prava na NAKNADU ZA STRADAVANJE U RATU.

Prijedlog brisanja članka 9. stavak 1., točke d., nužno je zbog apsolutno neodređenog značenja, te dozvoljava nedopustivo paušalno i preširoko tumačenje. Potencijalno, u ovoj pravnoj formulaciji ta odredba širom "otvara vrata" za korištenje te NAKNADE ZA STRADAVANJE U RATU, desetinama čak i stotinama žrtava različitih kaznenih djela, (sa pravomoćno već presuđenim, izvršnim sudskim odlukama) kaznenopravno i građansko pravno relevantnih slučajeva, zabilježenih u tom vremenu (u tom šestogodišnjem razdoblju) na čitavom prostoru Republike Hrvatske. Na primjer, od mnogih stotina žrtava KD ubojstava, pokušaja ubojstava, razbojništava, razbojničkih krađa, terorizma, ratnih zločina i drugih KD od posebnog sigurnosnog značaja, npr. podmetnutih požara, eksplozija, te KD teških i lakih tjelesnih ozljeda s tim u svezi, otmica i drugih oblika protupravnih lišenja slobode, silovanja, do ugrožavanja osobne sigurnosti, ozbiljnih prijetnji za osobnu sigurnost ljudi i sl. Kako vidimo, predložena Vladina odredba nije prihvatljiva za pravnu primjenu sadržaja predloženih zakonskih odredbi. Između ostalog, i zbog uočenog neracionalnog, ali i neodrživog pravnog paralelizma, i potencijalno (ili i stvarno) neodržive pravne kumulacije pripadajućih prava žrtvama različitih kaznenih djela. A samim time i evidentnu pravnu (nomotehničku) neusklađenost u svezi primjene (izvršenja) naših pozitivnih zakonskih odredbi Kaznenog i Građanskog prava (u svezi ostvarenja imovinskopravnih zahtjeva oštećenika, odnosno provedbe adhezijskih postupaka). Dakle, na taj način stvaraju se čak i povoljni uvjeti za potencijalne nekontrolirane zlouporabe (predloženim Zakonom) predviđenih prava na NAKNADU ZA STRADAVANJE U RATU na štetu našeg Proračuna.

AMADMAN IV

Na članak 62.

U članku 62. mijenja se stavak 3., koja glasi:

„Evidenciju vodi Ministarstvo na temelju službenih podataka i o tome podnosi Hrvatskom saboru godišnje Izvješće na kraju kalendarske godine.“

U članku 62. mijenja se stavak 4., koja glasi:

„Evidencija je javno dostupna i koristi se u službene svrhe.“

Obrazloženje

Ovaj prijedlog izmjena članku 62. stavke 3. predloženog Zakona potrebno je prihvatiti jer se radi o javnom interesu, o praćenju trendova i nadzoru trošenja značajnih proračunskih sredstava čije okvirne projekcije (sa evidentnim progresivnim rastom) već sada izazivaju veliku pozornost hrvatske javnosti. Primjerice, sredstva za provođenje ovog Zakona osigurana su u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2021. godinu u ukupnom iznosu od 30.114.692,00 kuna, sa projekcijom za 2022.godinu, u iznosu o 40.212.434,00 kuna, a za 2023. godinu, čak 60.220.799,20 kuna. Stoga je nužno praćenje trendova, obima te utroška ovih proračunskih novčanih sredstava o čemu će nadležno Ministarstvo voditi sveobuhvatnu i preciznu evidenciju, koju će jednom godišnje dostaviti na uvid i raspravu Hrvatskom saboru.

Ovaj prijedlog izmjene članku 62. stavke 4.predloženog Zakona potrebno je prihvatiti jer se radi o javnom interesu , o praćenju trendova , i najvažnije, o javnom nadzoru trošenja značajnih proračunskih sredstava, čije okvirne projekcije (sa evidentnim progresivnim rastom) već sada izazivaju veliku pozornost hrvatske javnosti. Primjerice, sredstva za provođenje ovog Zakona osigurana su u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2021. godinu u ukupnom iznosu od 30.114.692,00 kuna, sa projekcijom za 2022.godinu, u iznosu o 40.212.434,00 kuna, a za 2023. godinu, čak 60.220.799,20 kuna. Stoga je nužno i javno praćenje trendova, obima te konkretnog rasporeda (dodjele) i utroška ovih naših proračunskih novčanih sredstava. Ovo tim prije, jer se (zbog velikih poteškoća u dokazivanju statusa) na taj način i hrvatska javnost neposredno uključuje u provjeru ispravnosti pravilne, zakonite i utemeljene dodjele tog statusa “CIVILNOG STRADALNIKA DOMOVINSKOG RATA”, u skladu sa temeljnim načelima i “duhom ovog zakona”. Sve, kako bi se i na taj način spriječila zlouporaba svih tih blagodati i predviđenih prava, odnosno NAKNADA ZA STRADAVANJE U RATU.

AMADMAN V

U članku 73. briše se stavak 3.

Obrazloženje

Ovaj prijedlog brisanja odredbe članka 73. stavak 3. nužno je u cijelosti izbrisati, jer je potpuno neodređenog značenja, dozvoljava paušalno i preširoko tumačenje za primjenu sadržaja predloženih zakonskih odredbi, a samim tim stvara povoljne uvjete za potencijalne nekontrolirane zlouporabe predviđenih prava ovim Zakonom. Naime, sadržaj članka 73. u stavcima 1. i 2., na sasvim jasan i nedvojbjen način, pravno dostatno, određuje dokazna sredstva za dokazivanje pravno relevantnih činjenica u svezi primjene ovog Zakona.

AMADMAN VI

U članku 75. briše se stavak 3.

Obrazloženje

Ovaj prijedlog brisanja odredbe članka 75. stavak 3. nužno je u cijelosti izbrisati jer je potpuno neodređenog značenja, dozvoljava paušalno i preširoko tumačenje za primjenu sadržaja predloženih zakonskih odredbi, a samim time stvara povoljne uvjete za potencijalne nekontrolirane zlouporabe predviđenih prava ovim Zakonom. Naime, sadržaj članka 75. u stavcima 1. i 2., na sasvim jasan i nedvojbjen način, pravno dostatno, određuje dokazna sredstva za dokazivanje pravno relevantnih činjenica u svezi primjene ovog Zakona.

AMADMAN VII

U članku 80. mijenja se stavak 3., koji glasi:

„Odredba stavka 1. ovoga članka primjenjuje se i na osobu kojoj nije priznat status civilnog invalida iz Domovinskog rata zbog ne udovoljavanja uvjeta propisanih ovim Zakonom za stjecanje tog statusa u pogledu postotka oštećenja organizma, osim ako joj je u već ranije provedenom postupku utvrđen postotak oštećenja organizma manji od 15%.“

Obrazloženje

Ovaj prijedlog izmjena članka 80. stavak 3., potrebno je upotpuniti predloženom dopunom kako bi se PLP i DLP rasteretilo postupanja, vještačenja, revizije i uredovanja u predmetnim slučajevima ponovnog utvrđivanja potencijalno irelevantnih lakših tjelesnih oštećenja osoba,

kod kojih je već utvrđena tjelesno oštećenje organizma, i to daleko ispod već propisane zakonske granice relevantnosti - oštećenja organizma od 60% .

AMADMAN VIII

U članku 86. mijenja se stavak 2., koji glasi:

„Osoba iz stavka 1. ovoga članka dužna je nadoknaditi štetu za ostvareno ne pripadajuće pravo ostvareno temeljem zakonitog rješenja i vratiti nepravilno isplaćena novčana primanja u iznosu primljenog.“

Obrazloženje

Ovaj prijedlog izmjena članka 86. stavak 2., potrebno je prihvatiti jer se odnosi na utvrđenu grubu zlouporabu povjerenja korisnika ovih prava, o namjernom i svjesnom kršenju zakonskih odredbi (moguće prekršaju, odnosno i kaznenom djelu). Dakle, težem kršenju odredbi ovog, ali i Kaznenog zakona . Stoga, nema niti jedan opravdan razlog (niti za korištenje blagodati kraćeg zastarnog roka) koji bi isključio materijalnu, građansku odgovornost prekršitelja ovog Zakona, u osnovi, nesavjesnog i neodgovornog, prijevornog korisnika ovih prava , uz potpunu naknadu učinjene štete (sa kamatama) za naš Proračun. I to od samog početka (“ab initio”) kršenja ovog Zakona. Odnosno, od prvog raspolaganja i korištenja protupravno pribavljene financijske koristi. Temeljno je načelo pravnog poretka u našem društvu, da se nitko ne smije okoristiti i zadržati protupravno stečenu imovinsku korist, stoga ne treba ni ovim prekršiteljima honorirati njihovu prijevarnu djelatnost.

AMADMAN IX

U članku 89. mijenja se stavak 1., koji glasi:

„Pravilnike iz članka 39., članka 42., članka 57. stavka 2., članka 62. stavka 5., članka 72. i članka 77. stavka 8. ovoga Zakona te odluku o imenovanju liječničkih vijeća iz članka 77. ovoga Zakona ministar će donijeti u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.“

U članku 89. mijenja se stavak 2., koji glasi:

„Pravilnik iz članka 44. stavka 3. ovoga Zakona ministar, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za obrazovanje će donijeti u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.“

U članku 89. mijenja se stavak 3., koji glasi:

„Odredbe Uredbe o metodologijama vještačenja („Narodne novine“, br. 67/17. i 56/18.) Vlada Republike Hrvatske uskladit će s odredbama ovoga Zakona u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.“

U članku 89. mijenja se stavak 4., koji glasi:

„Odredbe Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja prava redovitih studenata na subvencionirano stanovanje („Narodne novine“, broj 63/19.) i Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na državnu stipendiju na temelju socio-ekonomskoga statusa („Narodne novine“, broj 83/18.) ministar nadležan za znanost i obrazovanje, uz prethodnu suglasnost ministra uskladit će s odredbama ovoga Zakona u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.“

Obrazloženje

Ove prijedlog izmjene članka 89. potrebno je prihvatiti jer se radi o uobičajenoj, suvremenoj europskoj nomotehničkoj praksi, koja podrazumijeva da se podzakonski akti donose u najkraćem roku od stupanja na snagu novog Zakona, kako bi se bez dodatnog odlaganja započelo sa njegovom primjenom. A sve to, da bi se ciljevi i svrha njegovog donošenja ostvarili u (što je moguće) kraćem roku.

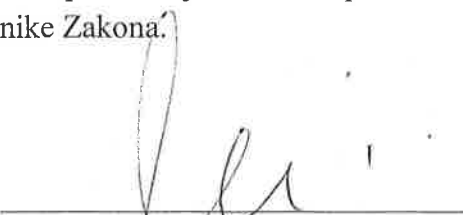
AMADMAN X

U članku 92. mijenja se stavak 4., koji glasi:

„Prevođenje iz stavka 1. ovoga članka će se izvršiti u roku od 120 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.“

Obrazloženje

Ovaj prijedlog izmjene potrebno je prihvatiti jer se radi o uobičajenoj, suvremenoj europskoj nomotehničkoj praksi koja podrazumijeva da se proces “prevođenja” stečenih prava izvršava po službenoj dužnosti, ako je to povoljnije za korisnike Zakona.

Željko Sačić, saborski zastupnik